

SA IMENOM (U IME) ALLAHA MILOSRDNOGA MILOSTIVOGA.

GLAVA VOJNE POBJEDE

(tj. vojne u kojoj su muslimani osvojili Meku i oslobodili je od idolopoklonika uništivši tako idolopoklonstvo u Meki koja je do tada bila sjedište i središte idolopoklonstva u Arabiji - i ta vojna se zove "el-fethu", a u tekstu će se svugdje prevoditi sa izrazom pobjeda pišući taj izraz sa velikim početnim slovom: Pobjeda), i (GLAVA onoga špijnskoga izvještaja) što je poslao njega (kojeg je poslao po jednoj ličnosti) Hatib, sin Ebu Belteata, ka stanovnicima Meke (da) izvijesti (tj. izvještavajući on) njih za vojnu (za vojevanje) Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (protiv njih).

PRIČAO NAM JE Kutejbete, sin Seida, pričao nam je Sufjan od Amra, sina Dinara, rekao je: izvijestio me je Hasen, sin Muhameda, da je on čuo Ubejduhaha, sina Ebu Rafi-a, (da) govori: čuo sam Aliju, bio zadovoljan Allah od njega, (da) govori:

Poslao je mene poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da idem) ja, i Zubejr i Mikdad (tj. poslao je mene, Zubejra i Mikdada), pa je rekao:

"Idite, dok dođete (mjestu) Revdatu Hahu, pa (jer) zaista je u njemu (u tom mjestu jedna žena) putnica (u palankinu, u nosiljki na devu), sa njom je (jedna) knjiga (tj. kod nje je jedno pismo, pismeni izvještaj), pa uzmite (to) od nje." Rekao je: Pa smo otišli (tako žurno idući da) se međusobno utrkuju s nama naši konji dok smo došli (tom mjestu) Revdatu, pa kada li mi sa (tom) putnicom (se susretnemo, susretosmo)! Rekli smo njoj: "Izvedi (tu) knjigu." Rekla je: "Nije sa mnom (nikakva) knjiga." Pa smo rekli: "Zaista ćeš izvaditi svakako (tu) knjigu, ili zaista ćemo baciti (zbaciti, skinuti) svakako (sa tebe tvoje) odjeće." Rekao je: Pa je izvadila nju (knjigu, pismo) iz svojih pletenica. Pa smo donijeli njega (pismo) poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa kada li u njemu od Hatiba, sina Ebu Belteata, ka (nekim) ljudima u Meki od (mekanskih) idolopoklonika (piše im Hatib sa namjerom da) izvijesti njih za neku stvar poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (vojnu stvar). Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"O Hatibe, što je ovo?" Rekao je: "O poslaniče Allaha, ne žuri na mene (ne žuri protiv mene da poduzimaš, da poduzmeš nešto). Zaista ja sam bio (jedan) čovjek prilijepljen u (uz) Kurejševiče." Govori (to Hatib sa namjerom da kaže): "Bio sam saveznik (njihov), a nisam bio od njihovih osoba (od njih lično). A bio je (svaki pojedinac) ko je sa tobom od Iseljenika (u takvom položaju, stanju da svaki od njih imaju nekoga) ko je za njih (povezan u razna) srodstva (tj. svaki Iseljenik sa tobom ima srodstva i rođake koji) čuvaju njihove porodice i njihove imovine. Pa sam volio (želio) pošto je prošlo (mašilo) mene to od (moga) porijekla (roda) u njima da sebi uzmem kod njih (jednu) ruku (tj. neku zaslugu, ili uslugu da im učinim da oni zbog te usluge) čuvaju moju rodbinu (srodstvo). A nisam učinio njega (tj. A nisam poslao to pismo i izvještaj njima) odmetništvom (zbog odmetništva) od svoje vjere, a ni zadovoljstvom (a ni zbog zadovoljstva) sa (njihovim) bezvjerstvom poslije (moga) primanja Islama." Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (nakon saslušanja Hatibovih riječi):

"Zaista on je već bio istinit (istinu je rekao) vama." Pa je rekao Umer: "O poslaniče Allaha! Pusti me (da) udarim vrat ovoga licemjerca (dvoičnjaka, hipokrita)." Pa je rekao: "Zaista on je već prisustvovao Bedru, a šta upoznaje tebe (a šta ti znaš)? Možda Allah (da) se

je nadnio (nadvirio, tj. prosuo toliku Svoju milost) na (svakoga muslimana) ko (tj. koji) je prisustvovao Bedru (i da) je rekao:

"Radite šta ste htjeli (Radite šta god hoćete i želite), pa već sam oprostio vama." Pa je spustio Allah (ono) poglavlje (suru Kur'ana tom prilikom koje poglavlje počinje sa riječima):

"O (vi) koji ste vjerovali (koji vjerujete), ne uzimajte sebi Moga neprijatelja i vašega neprijatelja (ni za kakve) zaštitnike (pokrovitelje) bacate (tj. bacajući vi) k njima (znake) za ljubav (svoju prema njima), a već (oni) nisu vjerovali u (ono) što je došlo vama od (Moje) istine.....", do Njegovoga govora "..... pa već je zalutao (sa) jednakosti puta (Moga, tj. izgubio je sredinu puta Moga, skrenuo je s Moga pravoga puta).".

GLAVA

vojne Pobjede (koja je vojna bila vođena) u ramadanu (u ramazanu mjesecu).

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, pričao nam je Lejs: pričao mi je Ukajl od Ibnu Šihaba, rekao je: izvijestio me je Ubejdulah, sin Abdullaha sina Utbeta, da je Ibnu Abbas izvijestio njega da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, ratovao (vojevao) vojnu Pobjedu u (mjesecu) ramadanu (u osmoj godini po Hidžri).

Rekao je (Zuhrija): A čuo sam Ibnul-Musejjeba (da) govori kao to (slično tome). A od Ubejdulaha, sina Abdullaha, izvijestio je njega da je Ibnu Abas, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao: Postio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio. Te kada je dopro Kedidu, (onoj) vodi koja je između Kudejda i Usfana, omrsio se je. Pa je neprestano bio mrsilac (nepostač) dok se je oderao (tj. dok je prošao taj) mjesec.

PRIČAO MI JE Mahmud, izvijestio nas je Abdurrezzak, izvijestio nas je Mamer: izvijestio me je Zuhrija od Ubejdulaha, sina Abdullaha, od Ibnu Abasa da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, izašao u ramadanu (za vrijeme ramazana) iz Medine, a sa njim je deset hiljada (ljudi, boraca). A to je na glavi (tj. na početku) osam godina i pola (osam i po godina) od njegovoga dolaska (u) Medinu (veli se da je pravo: sedam i po godina). Pa je išao on i ko je (tada bio u društvu) sa njim od muslimana ka Meki, (i tako idući Meki) posti (on) i poste (oni) dok je dopro Kedidu - a on (Kedid) je voda između Usfana i Kudejda - (a tude kada su došli) omrsio se je (on) i omrsili su se (i oni).

Rekao je Zuhrija: A uzima se od zapovjedi (ili: od posla, od postupka) poslanika Allaha (Allahovoga poslanika), pomilovao ga Allah i spasio, samo zadnji, pa zadnji (najzadnji, pa najzadnji - jer zadnji postupak ukida prethodni).

PRIČAO MI JE 'Ajaš, sin Velida, pričao nam je Abdul-Aala, pričao nam je Halid Hazza' od Ikrimeta, od Ibnu Abasa, rekao je:

Izašao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, u ramadanu (za vrijeme ramazana) ka Hunejnu, a ljudi (njegovi) su različni, pa postač (je neko), i mrsilac (je neko, dakle: ljudi su različito postupili neki su postili, a neki nisu). Pa pošto se izjednačio (tj. ispravio, smjestio) na svojoj samarici (devi, kamili), pozvao je za posudu od (zatražio je posudu) mlijeka - ili vode - pa je stavio nju na svoj dlan - ili: na svoju samaricu (devu) - zatim je gledao (pogledao) k (tim) ljudima. Pa su rekli mrsioci postačima:

"Mrsite (Omrsite) se."

(To jest: Kada su vidjeli oni njegovi ljudi u toj vojni koji nisu tada postili da i Muhamed a.s. u danima te vojne ne posti, rekli su onima koji su tih dana postili: "Mrsite se i vi.")

A rekao je Abdurezak: Izvijestio nas je Mamer od Ejuba, od Ikrimeta, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice: Izašao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (u) godini Pobjede. A rekao je Hamad, sin Zejda, od Ejuba, od Ikrimeta, od Ibnu Abasa, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

PRIČAO NAM JE Alija, sin Abdullaha, pričao nam je Džerir od Mansura, od Mudžahida, od Tavusa, od Ibnu Abasa, rekao je:

Putovao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, u ramadanu, pa je postio dok je dopro (mjestu) Usfanu. Zatim je pozvao za posudu od vode (zatražio je posudu vode da mu se donese), pa je pio (napio se vode) danju (u danu, po danu) zato (da) pokaže njega (taj postupak svojim) ljudima. Pa je mrsio (se) dok je došao (u) Meku. Rekao je (Ikrimete): A bio je Ibnu Abas (običaja da) govori: Postio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, u (svome) putovanju, i mrsio je (mrsio se). Pa ko je htio, postio je. A ko je htio, mrsio je (mrsio se je-nije postio).

GLAVA:

Gdje je zabo (usadio, tj. postavio) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (svoju) zastavu (bajrak na) dan Pobjede.

PRIČAO NAM JE Ubejd, sin Ismaila, pričao nam je Ebu Usamete od Hišama, od njegovoga oca, rekao je:

Pošto je išao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (u) godini Pobjede, pa je doprlo to Kurejševićima, izašao je Ebu Sufjan, sin Harba, i Hakim, sin Hizama, i Budejl, sin Verka-a, (da oni sebi) traže (tu) vijest o poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa su počeli (da oni) idu dok su došli (mjestu) Meru Zahranu, pa kada li oni sa (nekakvim) vatrama (se suoče, suočiše se), kao da su one (te vatre) vatre Arefata.

(To jest: toliko ih je, koliko ih bude na Arefatu za vrijeme hodočašća.)

Pa je rekao Ebu Sufjan: "Šta su ove (vatre, Kakve su ovo vatre)? Zaista kao da su one vatre Arefata." Pa je rekao Budejl, sina Verka-a: "Vatre Amrovića (su ovo)." Pa je rekao Ebu Sufjan: "Amr (pleme) je malobrojnije od toga (što mi sada vidimo cijeneći po broju vajara, vatri)." Pa su vidjeli (tj. ugledali, opazili) njih (neki) ljudi od stražara poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa su stigli njih, pa su uzeli (uhvatili) njih, pa su doveli njih poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio. Pa je primio Islam Ebu Sufjan. Pa pošto je išao (tj. pošao, krenuo Muhamed a.s.), rekao je Abasu:

"Zadrži Ebu Sufjana kod razbijanja konjaništva (tj. na mjestu gdje se konji tiskaju u prolazu tako) da pogleda ka (prisutnim) muslimanima." Pa je zadržao njega Abas. Pa su počela (prisutna) plemena (da) prolaze sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, četa po četa na Ebu Sufjana (nailazeći, tj. prolazeći pokraj njega). Pa je prošla (jedna) četa. Rekao je: "O Abase! Ko je ova (četa, tj. Koja je ovo četa, Ko su ovi)?" Rekao je: "Ova (četa, tj. Ovo) su Gifar (pleme, Gifarovići)." Rekao je: "Nema za mene i za Gifar (Gifaroviće neriješenih, pitanja, teških, loših odnosa, tj. Nije između mene i njih bio nikakav rat otprije)." Zatim je prošla (četa plemena) Džuhejnete. Rekao je slično tome. Zatim je prošla (četa plemena) Sada,

sina Huzejma, pa je rekao slično tome. I prošli su Sulejmovi (tj. četa Sulejmovića), pa je rekao slično tome. Dok (tj. Te) je došla (nastupila jedna) četa, nije vidio slične njoj. Rekao je:

"Ko je ova?" Rekao je: "Ovi (tj. Ovo) su Pomagači." Nad njima je (zapovjednik) Sa'd, sin 'Ubadeta. Sa njim je zastava. Pa je rekao Sa'd, sin Ubadeta: "O Ebu Sufjane! Dan (ovaj) je dan ubijanja (rata u kojem će se mnogo ubijati tako da će biti mnogo mesa odsječena od ljudi - "melhametun" je od "lahmun": meso), danas će se tražiti da se dozvoli (da prestane biti sveta) Kaba." Pa je rekao Ebu Sufjan: "O Abase! Divan li je dan (zaštite) časti (a to znači: Divno je to da me danas zaštitiš)!"

(Neki kažu da "ezzimaru" znači propast, pa bi onda prevod bio ovakav: "Divan li je to dan moje propasti!")

Zatim je došla (jedna) četa, a ona je najmalobrojnija (od svih tih) četa, u njima (tj. među ljudima te čete) je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, i njegovi drugovi. A zastava Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (bila) je sa Zubejrom, sinom Avama. Pa pošto je prošao (tj. prolazio) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pokraj Ebu Sufjana, rekao je:

"Zar nisi znao (tj. Znaš li) šta je rekao Sa'd, si 'Ubadeta?" Rekao je (Muhamed a.s.): "Šta je rekao?" Rekao je (Ebu Sufjan): "Rekao je tako i tako (to i to)." Pa je rekao: "Slagao (Lagao) je Sa'd, a ali (tj. nego) ovo je dan (što) uveličava Allah u njemu Kabu (dan u kojem joj stvara poštovanje), i (ovo je jedan) dan (što) se oblači (odijeva) u njemu Kaba." Rekao je: I zapovjedio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, da se zabode (da se postavi) njegova zastava u Hadžunu (mjestu koje je blizu mekanskoga greblja, greblja).

Rekao je Urvete: A izvijestio me je Nafi', sin Džubejra sina Mut'ima, rekao je: čuo sam Abasa (da) govori Zubejru, sinu Avama:

"O Ebu Abdullahe! Ovdje je (Doslovno: Eto ovdje je) zapovjedio tebi poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, da se zabode (postavi) zastava." Rekao je: I zapovjedio je tada poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, Halidu, sinu Velida da uniđe od (sa) najvišega (brda, brijega) Meke, od Keda-a. A unišao (ušao) je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, od (mjestu zvanoga) Kuda. Pa su se ubila (ubijena su) od konjanštva Halida tada dva čovjeka: Hubejš, sin Eš'ara, i Kurz, sin Džabira, Fihrija (Fihrijević).

(Veli se da su se ova dva Halidova vojnika bila osamila i odvojila pošavši tako usamljeni, nekim putem, pa su ih ubili idolopoklonici.)

PRIČAO NAM JE Ebul-Velid, pričao nam je Šubete od Muavijeta, sina Kureta, rekao je: čuo sam Abdullaha, sina Mugafela (da) govori:

Vidio sam poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (na) dan osvojenja (oslobođenja) Meke na njegovoj devi, a on čita (uči) suru (poglavlje zvano) El-Feth, povraća (ponavlja glas, slovo, riječ u svome grlu - kao da on-glas, riječ - odzvanja, odjekuje i slično tome). I rekao je (Muavija): Da nije (toga da) se skupe (ti) ljudi okolo mene, zaista bih povraćao (ponavlja) kao što je povraćao (ponavlja) Abdullah Muagafelov opisujući meni čitanje i povraćanje, ponavljanje u čitanju, čitanje, učenje Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio).

PRIČAO NAM JE Sulejman, sin Abdurahmana, pričao nam je Sadan, sin Jahja-a, pričao nam je Muhamed, sin Ebu Hafsata, od Zuhrije, od Alije, sina Husejna, od Amra, sina Usmana, od Usameta, sina Zejda, da je on rekao (u) vrijeme Pobjede:

"O poslaniče Allaha! Gdje ćemo odsjesti sutra?" Rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "A da li je ostavio za nas (nama) Akil od odsjedališta (išta, da li nam je ostavio Akil ikakav stan)?"

(A to znači: Nije nam ostavio Akil ništa, nikakvoga stana, nego je sve prodao sve što je bilo pripadalo u nasljeđe Aliji i Džaferu, a to su braća Akilova, kada su Alija i Džafer otišli u Medinu kao Iseljenici. "Da nije Akil prodao njihove kuće, odsjeli bi u njihovim kućama." Akil je ostao kao idolopoklonik u Meki i prodao je svu imovinu onih sinova Ebu Taliba koji god su iselili u Medinu kao muslimani.)

Zatim je rekao (Muhammed a.s.): "Neće naslijediti (Ne nasljeđuje) vjernik nevjernika, a ni nevjernik vjernika."

(Može ovo da se tumači zbog određenoga člana "el" na dva načina: 1. mekanski vjernik mekanskoga nevjernika, a ni mekanski nevjernik mekanskoga vjernika; 2. nijedan, nikoji vjernik musliman nijednoga nevjernika, a ni nijedan nevjernik nijednoga vjernika muslimana.)

Reklo se je Zuhriji: "A ko je naslijedio (imovinu) Ebu Taliba?" Rekao je: "Naslijedio je njega (njegovu imovinu) Akil i Talib." Rekao je Mamer od Zuhrije: "Gdje ćemo odsjesti sutra?", (da je to pitao) u njegovom hodočašću (za vrijeme hodočašća). A nije rekao (pripovjedač ovoga hadisa) Junus: "(u) njegovom hodočašću.....", a niti (je spomenuo riječi) "(u) vrijeme Pobjede.....".

(Dakle, Junus nije spomenuo uopće nikako to u kojoj je prilici pitao Usamete: "Gdje ćemo odsjesti sutra?")

PRIČAO NAM JE Ebul-Jeman, pričao nam je Šuajb, pričao nam je Ebu Zinad od Abdu-Rahmana, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je: rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Naše odsjedalište je, ako je htio Allah, kada je osvojio (kada je dao pobjedu) Allah, (ono) podnožje (brda iznad korita bujice, brina) gdje su se zaklinjali međusobno na (svoje) bezvjerstvo."

(Naše odsjedalište je,....., (ono) podnožje..... Ispuštena je riječ "je". NAPOMENA porodice prevodioca ovoga prevoda: Riječ "je" je već ubacila u gore navedeni tekst porodica prevodioca ovoga prevoda, koja inače vrši korekciju cijeloga prevoda s tim da se ne izmijeni i ne naruši originalnost prevoda.)

PRIČAO NAM JE Musa, sin Ismaila, pričao nam je Ibrahim, sin Sada, izvijestio nas je Ibnu Šihab od Ebu Selemeta, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je: rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, kada je htio (da krene u borbu na) Hunejn:

"Naše odsjedalište je sutra, ako je htio Allah (tj. ako htjedne, dadne Allah), u podnožju Kinanetovića gdje su se međusobno zaklinjali na (svoje) bezvjerstvo (nevjerstvo, nevjerništvo)."

(Riječ "Hajf" označava obronak, podnožje brda, planine, i to podnožje koje se ujedno nalazi iznad korita rijeke, ili doline kojom teče bujica za vrijeme poplave.)

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Kazeata, pričao nam je Malik od Ibnu Šihaba, od Enesa, sina Malika, bio zadovoljan Allah od njega, da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, unišao (u) Meku (na) dan Pobjede, a na njegovoj glavi je kaciga (šljem). Pa pošto je skinuo njega (tj. šljem, kacigu), došao je (jedan) čovjek, pa je rekao:

"Ibnu Hatal je objesivač sebe (tj. objesio se je, uhvatio se je) za zastore Kabe (a namjera mu je bila da se tako sačuva kazne koju je zaslužio svojim postupcima prema muslimanima)." Pa je rekao (Muhamed a.s.): "Ubij ga!" Rekao je Malik: Nije bio Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, - u (po onome) što mislimo (tj. mislimo, čini nam se), a Allah je znaniji - tada obučen hodočasnički (jer da je bio obučen hodočasnički, ne bi izrekao tu riječ "Ubij" koju hodočasnik ne smije izreći).

PRIČAO NAM JE Sadekate, sin Fadla, izvijestio nas je Ibnu Ujejneta od Ibnu Ebu Nedžiha, od Mudžahida, od Ebu Mamera, od Abdullaha (Mesudovoga), rekao je:

Unišao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (u) Meku (na) dan Pobjede, a okolo Kabe je (bilo) trista i šezdeset idola (statua od kipova postavljenih za obožavanje), pa je počeo (da) udara njih sa (nekakvim) drvetom u svojoj ruci (što ga je imao) i (da) govori:

"Došla je istina (ova, tj. Islam, Kur'an - koji uništavaju idolopoklonstvo), a rasplinula se je (rastopila se je, izdahnula je, nestala je ta) pokvarenost (laž, neistina, tj. idoli)! Došla je (ova) istina, a ne počinje se (nanovo ta) pokvarenost (neispravno vjerovanje), i ne povraća se (ponovo)."

PRIČAO MI JE Ishak, pričao nam je Abdusamed: pričao mi je moj otac, pričao nam je Ejub od Ikrimeta, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pošto je došao (u) Meku, nije htio da uniđe (u) Kabu, a u njoj su (tj. dok god su u njoj ta njihova) božanstva. Pa je zapovjedio za njih, pa su se izvadili (tj. pa su se iznijeli iz Kabe ti idoli). Pa se izvadila (iznijela) slika Ibrahima i Ismaila (izrađena tako da) su u rukama njih dvojice (nekoliko) od strjelica (za igru kojom su tražili udjel, dio u proricanju sudbine). Pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Ubio ih Allah! Zaista već su znali (da) nisu njih dvojica tražili udjela (u poznavanju budućnosti i proricanju sudbine) sa njima (tj. pomoću tih strijelica) nikada." Zatim je unišao (u) Kabu, pa je veličao (tj. izgovarao je: "Allahu ekber!"), a to znači: Allah je veći (od svega i svakoga!) u krajevima (tj. po uglovima) Kabe, i izašao je, a nije klanjao u njoj. Slijedio je njega (Abdusameda) Mamer od Ejuba. A rekao je Vuhejb: Pričao nam je Ejub od Ikrimeta, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

GLAVA

ulaženja (ulaska) Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, od najvišega (dijela; ili vrha, brijega, planine) Meke.

A rekao je Lejs: Pričao mi je Junus: izvijestio me je Nafi' od Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, došao (na) dan Pobjede od najvišega (dijela) Meke na svojoj samarici (devi) čineći sajahaćem

Usameta, sina Zejda, i sa njim je i Bilal, i sa njim je Usman, sin Talhata, od vratara (jedan od poslužitelja, portira Kabe) dok je (najzad) dao postaviti na koljena (svoju devu) u bogomolji (pred Kabom). Pa je zapovjedio njemu (Usmanu vrataru) da donese ključ Kabe. Pa je unišao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, i sa njim je (unišao) Usamete, sin Zejda, i Bilal i Usman, sin Talhata, pa je ostao u njoj (u Kabi jedan) dugi dan (dugo), zatim je izašao. Pa su se natjecali (u trčanju, tj. potrčali su u Kabu prisutni) ljudi (koji su čekali da izađe Muhamed a.s.). Pa je bio Abdullah, sin Umera prvi (onaj) ko je unišao. Pa je našao Bilala iza vrata (Kabe) stojeći, pa je upitao njega:

"Gdje je klanjao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (u kojem dijelu, mjestu Kabe)?" Pa je dao znak (tj. pokazao je) njemu ka (onome) mjestu koje (je to što) je klanjao u njemu. Rekao je Abdullah: Pa sam zaboravio da pitam njega koliko je klanjao od ničičenja (tj. koliko je sedždi, rekata, stajanja klanjao, obavio).

PRIČAO NAM JE Hejsem, sin Haridžeta, pričao nam je Hafs, sin Mejsereta, od Hišama, sina Urveta, od njegovoga oca da je Aiša, bio zadovoljan Allah od nje, izvijestila njega da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, unišao (u) godini Pobjede od Keda-a (naseobine) koja je u najvišem (najgornjem dijelu) Meke. Slijedio je njega (Hafsa) Ebu Usamete i Vuhejb u Keda-u (tj. slijede ga u tome što spominju naseobinu, mjesto Keda').

PRIČAO NAM JE Ubejd, sin Ismaila, pričao nam je Ebu Usamete od Hišama, od njegovoga oca:

Unišao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (u) godini Pobjede od najvišega (dijela) Meke od Keda-a.

(Ovaj hadis je mursel, jer nije spomenuta Aiša r.a., a Hišamov otac Urvete je tabiin.)

GLAVA

odsjedališta Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (na) dan Pobjede.

PRIČAO NAM JE Ebul-Velid, pričao nam je Šubete od Amra, od Ibnu Ebu Lejla-a, rekao je:

Nije izvijestio nas (ni) jedan (čovjek) da je on vidio Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (da) klanja ručanicu (duha namaz, tj. dobrovoljnu molitvu u vremenu poslije izlaska Sunca na dva sata - za tu molitvu nije nas niko izvijestio) osim Umu Hani-e. Pa zaista ona je spomenula da je on (na) dan osvojenja (oslobođenja) Meke okupao se u njezinoj kući (ili: u njezinoj sobi), zatim je klanjao (molitvu od) osam naklona (osam stajanja, rekata). Rekla je:

"Nisam vidjela njega (da) je klanjao (ikakvu) molitvu lakšu od nje (od te molitve), osim (što je i u toj molitvi postupao tako) da on upotpunjava (svoje) naklonjanje (činjenje ruku'a) i (svoje) ničičenje (spuštanje licem na tle, ničice, činjenje sedžde)."

GLAVA.

PRIČAO MI JE Muhamed, sin Bešara, pričao nam je Gunder, pričao nam je Šubete od Mansura, od Ebu Duha-a, od Mesruka, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je:

Bio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (običaja da) govori u svome naklonjanju (na ruku'u) i svome ničičenju (i na sedždi u molitvi, u namazu):

"Slava Tebi, moj Bože, naš Gospode, i (to slavljenje Tebe pomiješavši) sa zahvalom Tebi! Moj Bože, oprosti mi!"

PRIČAO NAM JE Ebu Numan, pričao nam je Ebu Avanete od Ebu Bišra, od Seida, sina Džubejra, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Bio je Umer (običaja da) uvodi mene (u društvo, u sijelo) sa starcima Bedra (tj. sa starim borcima, sa prvoborcima učesnicima u borbi na Bedru), pa je rekao neki (od) njih:

"Zašto uvodiš ovoga momka (mladića) sa nama, a za (tj. a u) nas su sinovi kao on (pa njih ne uvodiš)?" Pa je rekao: "Zaista on je od (onoga) ko (je takav, koji je takav da) ste već znali (da već znate)." Rekao je: Pa je pozvao njih (te starce) jednoga dana (jedne prilike), i pozvao je mene sa njima. Rekao je: A nisam mislio (smatrao) njega (da) je pozvao mene tada (radi ičega drugoga) osim zato (da) pokaže njima od mene (nešto). Pa je rekao:

"Šta govorite (tj. Šta mislite da znače ove riječi; ili: da su značile, predskazivale ove riječi Kur'ana):

"Kada je došla pomoć Allaha i Pobjeda. I vidio si (te) ljude (da) ulaze u vjeru Allaha (u) grupama.....", dok je završio (do kraja tu) suru (šta vi, dakle, mislite o njoj)?" Pa je rekao neki (od) njih: "Zapovjedilo se nama da zahvaljujemo Allahu i (da) tražimo oprost kada se je pomoglo nama i osvojilo se na nas (i kada nam se je dala pobjeda - eto, to ja mislim da se je htjelo da rekne u toj suri)." A rekao je neki (drugi od) njih: "Nećemo znati (tj. Ne znamo)." A nije rekao neki (od) njih (nijedne) stvari (ništa, dakle: A neki nisu ništa rekli). Pa je rekao meni:

"O sine Abasa! Je li kao to (tj. Je li tako) govoriš (ti o tome)?" Rekao sam: "Ne." Rekao je: "Pa šta govoriš (šta misliš ti o toj suri)?" Rekao sam: "On je (tj. Sadržaj ove sure ima u sebi) rok (tj. kraj života, skori kraj života) poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (što) je obznanio (obavijestio) njega Allah njemu." "Kada je došla pomoć Allaha i Pobjeda - pobjeda (osvojenje) Meke - pa to je znak tvoga roka (tj. tvoje skore smrti). Pa slavi (pomiješavši slavljenje) sa zahvalom Tvome (tj. Svome) Gospodu, i traži oprost (od) Njega, zaista On je bio (tj. On je) veliki primalac pokajanja."

Rekao je Umer: "Ne znam od nje (tj. o njoj - o toj suri, o tom poglavlju Kur'ana ništa drugo) osim (to) što znaš (ti)."

PRIČAO NAM JE Seid, sin Šurahbila, pričao nam je Lejs od Makburije, od Ebu Šurejha Adevije (Adevijevića) da je on rekao Amru, sinu Seida, a on (Amr) šalje slanja (tj. šalje vojske, čete) ka Meki (kao Jezidov zapovjednik Medine protiv Abdullaha, sina Zubejrovoga, koji nije htio priznati za halifu Jezida, nego se je proglasio u Meki sam za halifu po nagovoru tamošnjih muslimana):

"Dozvoli meni, o zapovjedniče (Medine), (da) ispričam tebi (jedan) govor (što) je ustao s njim (tj. što ga je održao) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, sutra (dan, idućega dana računajući) od dana Pobjede (tj. sutradan, idući dan, drugi dan poslije osvojenja, oslobođenja Meke), čula su njega (taj govor) moja dva uha, i zapamtilo je njega moje srce i vidjela su njega (tj. Muhameda a.s.) moja dva oka (u času) kada je govorio njega (taj govor). Zaista on je zahvalio Allahu i hvalio je Njega, zatim je rekao:

"Zaista Meka (je takva da) je zabranio (tj. učinio svetom) nju Allah, a nisu zabranili (nisu učinili svetom) nju (izvjesni) ljudi. Neće se dozvoliti (tj. Ne dozvoljava se nijednome) čovjeku (koji) vjeruje u Allaha i sudnji dan da prolijeva u njoj (u Meki ikakvu, ičiju) krv, i niti (da) siječe u njoj (ikakva) stabla. Pa ako je jedan (tj. ako bi jedan čovjek, ako bi neko) sebi dopuštao (da prolijeva krv u Meki) zbog borbe poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, u njoj (u Meki), pa recite mu:

"Zaista Allah je dozvolio Svome poslaniku, a nije dozvolio vama. A dozvolio je meni (da ratujem) u njoj samo (jedan) čas od (jednoga) dana, i već se je povratila (ponovno) njezina zabranjenost (svetost) danas kao (što je bila) njezina zabranjenost juče. I neka priopći (saopći ovo svaki koji ja sada ovdje) prisutni odsutnome (tj. onome koji nije sada ovdje među nama da ovo čuje)."

Pa se je reklo Ebu Šurejhu: "Šta je to (Šta je na to) rekao tebi Amr?" Rekao je: Rekao je (Amr): "Ja sam znaniji za to (tj. o tome) od tebe, o Ebu Šurejhe! Zaista zabrana (zabranjeno, sveto tlo Meke) neće dati utočište (tj. Ne zaštićava, ne štiti nikakvoga) grijешnika (nepokornika, neposlušnika), a niti bjegunca sa krvlju (na duši, tj. ubicu), a niti bjegunca sa (kakvim) rušenjem."

Rekao je Ebu Abdullah: "El-harbetu" je "el-belijjetu."

("El-belijjetu" znači: iskušenje, nesreća. Riječ "el-harbetu", po tumačenju nekih, znači: pokvarenost u vjeri; a neki tumače da ova riječ ovdje znači: krađa. Na temelju osnovnoga značenja: rušenje, može da se kaže da ova riječ znači svaki postupak koji je rušilački, koji je štetan po ljude i njihovo društvo, po red i mir. Sveto tlo ne štiti nosioca nečega rušilačkoga. To hoće da se kaže.)

PRIČAO NAM JE Kutejbete, pričao nam je Lejs od Jezida, sina Ebu Habiba, od Ata-a, sina Ebu Rebaha, od Džabira, sina Abdullaha, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je on čuo poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) govori (u) godini Pobjede, a on je u Meki:

"Zaista Allah i Njegov poslanik zabranili su prodaju vina (tj. opojnih pića)."

GLAVA

prebivanja (boravljenja, ostajanja) Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, u Meki (u) vrijeme Pobjede.

PRIČAO NAM JE Ebu Nuajm, pričao nam je Sufjan. - H - A pričao nam je Kabisate, rekao je: Pričao nam je Sufjan od Jahja-a sina Ebu Ishaka, od Enesa, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Boravili (Ostali) smo sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, deset (dana u Meki) skraćujemo molitvu (tj. skraćujući mi molitvu od četiri na dva rekata, stajanja).

PRIČAO NAM JE Abdan, izvijestio nas je Abdullah, rekao je: Izvijestio nas je Asim od Ikrimeta, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Boravio (Ostao) je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, devetnaest dana klanja (klanjajući on po) dva rekata (stajanja).

PRIČAO NAM JE Ahmed, sin Junusa, pričao nam je Ebu Šihab od Asima, od Ikrimeta, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Boravili (Ostali) smo sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, u (jednom) putovanju devetnaest (dana) skraćujemo (obaveznu) molitvu (tj. fardove). I rekao je Ibnu Abas: I mi skraćujemo (ono) što je između nas i između devetnaest (dana, tj. ako u putovanju boravimo, ostanemo na nekom mjestu do devetnaest dana). Pa kada smo povećali (boravak na više, više od devetnaest dana), upotpunjavali smo (tj. klanjali smo obavezne namaze, molitve u cijelosti: po četiri rekata, stajanja).

(Jasno je da se u ovom pitanju stav pravnika hanefijskoga pravca razlikuje od Ibnu Abbasovoga stava, jer hanefijski pravници kažu da se krati, skraćuje namaz samo ako se boravi do petnaest dana.)

GLAVA.

A rekao je Lejs: Pričao mi je Junus od Ibnu Šihaba, izvijestio me je Abdullah, sin Salebeta sina Suajra, a bio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, već potrao njegovo lice (lice toga Abdullaha u) godini Pobjede.

PRIČAO MI JE Ibrahim, sin Musa-a, izvijestio nas je Hišam od Mamera, od Zuhrije, od Sunejna Ebu Džemileta, rekao je (Zuhrija): Izvijestio nas je (Ebu Džemilete), a mi smo sa Ibnul-Musejebom.

(Nije navedeno o čemu ih je on izvijestio.)

Rekao je (Zuhrija): A tvrdio je Ebu Džemilete da je on stigao (tj. doživio, zapamtio) Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, i (da) je izašao sa njim (u) godini Pobjede.

(Veli se da je Zuhrija htio da pojača dokaze za svoju predaju od Ebu Džemileta, jer ga je, eto, slušao u prisutnosti Ibnul-Musejeba. Pošto je to bio cilj navedenoga pričanja, nije ni naveo o čemu ih je izvijestio Ebu Džemilete. Ovakvih slučajeva je bilo, a i biće ih još u tekstu, pa neka se ovo objašnjenje ima u vidu, jer će se u daljem tekstu sve manje davati razna objašnjenja.)

PRIČAO NAM JE Sulejman, sin Harba, pričao nam je Hamad, sin Zejda, od Ejuba, od Ebu Kilabeta, od Amra, sina Selemeta; rekao je (Ejub): Rekao je meni Ebu Kilabete:

"Zar nećeš susresti njega njega (Amra, sina Selemeta), pa (da) pitaš njega?" Rekao je: Pa sam susreo (sreo) njega, pa sam pitao njega (pa sam ga pitao). Pa je rekao (Amr): Bili smo u čemu prolazanju ljudi (putnika, tj. Bili smo u nekom takvom mjestu koje nije moglo da se zaobiđe u prolazanju ljudi putnika - u mjestu kuda su prolazili ljudi), i prolazaše (i prolazili su) pokraj nas (ti) konjanici, pa pitam njih (pa sam ih pitao):

"Šta je (tim) ljudima (doslovno: Šta je za te ljude)? Šta je (tim) ljudima? Šta je ovaj čovjek (tj. Muhamed a.s.)?" Pa govore (putnici): "Tvrđi (on) da je Allah poslao njega, (da) je objavio k njemu; ili: objavio je Allah za kao to (tj. ili: objavio je Allah tako - ovo je sumnja nekoga od pripovjedača o tome kako je čuo od prethodnika)." Pa pamtijah (Pa sam pamtio) taj govor. I kao da se je (on - taj govor) zatutkalio (zatutkao) u mojim prsima (tj. prilijepio se ljepkom, ljepilom, tutkalom). A bili su Arapi (takvoga postupka u odnosu na Islam da) se prekoravaju (tj. da iščekuju) sa svojim primanjem Islama (tu) Pobjedu (tj. osvojenje Meke od strane muslimana), pa govore:

"Pustite (Ostavite) njega (Muhameda a.s.) i njegov narod (da se oni međusobno obračunaju), pa zaista on ako se je pokazao nad njima (kao pobjednik, tj. ako ih pobijedi, nadjača) pa on je (jedan) vjerovijesnik istinit." Pa pošto je bila (tj. desila se) dogodovština (događaj) pripadnika Pobjede, požurio se svaki narod (tj. svako pleme) sa svojim primanjem Islama (požurili su primiti Islam). I požurio (tj. preduhitrio) je moj otac moj narod u njihovom primanju Islama (ili: I požurio je moj otac moj narod sa njihovim primanjem Islama, tj. potjerao ih je da što prije i oni prime Islam). Pa pošto je došao, rekao je:

"Došao sam vam tako mi Allaha od (iz sijela, sa sijela) kod (od) Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, istinom (tj. uistinu), pa je rekao (Muhamed a.s. vama, tj. poručio vam je preko mene i onih koji su bili sa mnom u izaslanstvu našega plemena):

"Klanjajte molitvu ovakvu (takvu) u vrijeme ovakvo (takvo, dakle: Klanjajte ovaj namaz u ovo vrijeme), i klanjajte ovako (tako) u vrijeme ovakvo (takvo). Pa kada je prisutna bila molitva (određenoga vremena, tj. kada nastane, nastupi vrijeme molitve-namaza), pa neka oglasi (tj. neka prouči ezan-poziv na molitvu) jedan (od) vas. I neka predvodi (u molitvi, neka u molitvi rukovodi od) vas najmnogobrojniji (od) vas čitanjem (Kur'ana, tj. onaj koji od vas najviše zna napamet, naizust Kur'ana)." Pa su pogledali (tj. promatrali, ispitivali ljudi moga naroda, plemena ko među nama zna najviše Kur'ana napamet), pa nije bio nijedan (čovjek) mnogobrojniji čitanjem (Kur'ana napamet) od mene zato što se poučavah (iz usta, primah usmeno) od (tih) jahača (konjanika, tj. putnika koji su tuda prolazili i pričali o Muhamedu a.s. i o Islamu). Pa su proturili naprijed mene ispred njih (tj. ispred sebe moji ljudi), a ja sam sin šest, ili sedam godina (tj. a ja imam svega šest, ili sedam godina života, starosti). I bila je na meni (jedna) odežda (plašt, ogrtač, ali je bila takva da) sam bio (na muci s njom) kada sam ničičio (spuštao se ničice, kad sam činio sedždu), (jer ona) je skupila se od mene (se podignuvši, tj. zavrnila bi se ona, otkrila bi se od mene - otkrila bi me). Pa je rekla žena (neka) iz plemena (ili: iz mahale moje):

"Zar nećete pokriti (tj. sakriti) od nas stražnjicu vašega (tj. svoga) čitača (tj. rukovodioca u molitvi)?" Pa su kupili, pa su odsjekli (tj. skrojili, napravili) meni (jednu) košulju. Pa nisam se veselio (ni) sa (jednom) stvari svojim veseljem sa tom košuljom (od te košulje, tj. Nisam se obradovao ni zbog čega kao što sam se obradovao zbog te košulje).

PRIČAO MI JE Abdullah, sin Meslemeta, od Malika, od Ibnu Šihaba, od Urveta, sina Zubejra, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

A rekao je Lejs: Pričao mi je Junus od Ibnu Šihaba, pričao mi je Urvete, sin Zubejra, da je Aiša rekla:

Bio je Utbete, sin Ebu Vakasa, oporučio (stavio obavezu, dužnost) k svome bratu Sa'du da zgrabi (tj. da uzme) sina robinje Zem'ata (robinje Zem'atove), i rekao je Utbete:

"Zaista on je moj sin." Pa pošto je došao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (u) Meku u Pobjedi (tj. za vrijeme oslobođenja Meke), uzeo je Sad, sin Ebu Vakasa, sina robinje Zemata, pa je došao (pristupio) s njim k poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio. A došao (pristupio) je sa njim (također i) Abd, sin Zem'ata. Pa je rekao Sad:

"Ovo je sin moga brata (koji) je oporučio k meni da je on njegov sin." Rekao je Abd, sin Zem'ata: "O poslaniče Allaha! Ovo je moj brat. Ovo je sin (robinje moga oca) Zem'ata. Rodio se je na njegovoj postelji." Pa je gledao (pogledao) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, ka sinu robinje Zemata (Zem'ata) pa kada li je (on) najsličniji (najnalichniji od svih) ljudi sa Utbetom (tj. Utbetu), sinom Ebu Vakasa. Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"On je za tebe (tj. On je tvoj, pripada tebi). On je tvoj brat, o Abde, sine Zemata, zbog (toga što je slučaj takav) da se on rodio na njegovoj postelji." I rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio: "Zastri se od njega, o Sevdo (o Sevdeta)." Zbog (toga) što je vidio (veliki dio) od sličnosti Utbeta, sina Ebu Vakasa. Rekao je Ibnu Šihab: Rekla je Aiša: Rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Dijete je za postelju (tj. pripada onome na čijoj se je postelji rodilo), a za bludnika (preljubnika) je kamen (tj. preljubnika treba ubiti kamenovanjem)." A rekao je Ibnu Šihab: Bio je Ebu Hurejrete (običaja da) više za to (tj. da žestokim tonom, glasom više tu izreku, taj hadis Muhameda a.s.: "Dijete je za postelju, a za bludnika je kamen!").

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Mukatila, izvijestio nas je Abdullah, izvijestio nas je Junus od Zuhrije, izvijestio me je Urvete, sin Zubejra, da je (jedna) žena ukrala (nešto) u vrijeme poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, u vojni Pobjede, pa se obratio njezin narod ka Usametu, sinu Zejda, (da) traže zauzimanje (tj. tražeći oni intervenciju, posredovanje od) njega (za neizvršenje kazne nad njom).

Rekao je Urvete: Pa pošto je govorio njemu (Muhamedu a.s.) Usamete o njoj (u vezi nje), bojilo se je (tj. promijenilo je boju, poblijedilo je) lice poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao:

"Zar govoriš meni o kazni od kazni Allaha (da je ne izvršim)?" Rekao je Usamete: "Traži oprost (oprostenje) za mene, o poslaniče Allaha!" Pa pošto je bilo predvečerje (toga dana), ustao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (kao) govornik (propovjednik), pa je hvalio Allaha sa (onim načinom) što je On pripadnik njemu (tj. kako i pripada, priliči Allahu da se On hvali), zatim je rekao:

"Što se tiče poslije, pa propali su (određeni) ljudi prije vas samo (zato što se dešavalo tako) da su oni bili, kada je ukrao u (među) njima (njihov čovjek) častan (moćan), (bili bi) ostavili njega (bez kazne, dakle: ne bi ga kaznili). A kada je (kada bi) ukrao u (među) njima (njihov čovjek) slabi (neuglednik), uspostavili su (izvršili bi) nad njim (tu) kaznu. Tako mi (Allaha) koji (je Taj što) je duša Muhameda u Njegovoj ruci da (je bio slučaj) da je Fatima, kći Muhameda, ukrala, zaista bih odsjekao njezinu ruku (misli na svoju kćer)." Zatim je zapovjedio poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, za tu ženu pa se je odsjekla njezina ruka. Pa je bilo lijepo njezino pokajanje poslije toga, i udala se je. Rekla je Aiša: Pa dolazaše meni (ona) poslije toga, pa podignem (tj. dokažem, prenesem) njezinu potrebu ka poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (ako ona treba da nešto pita, ili moli, traži, zahtijeva).

PRIČAO NAM JE Amr, sin Halida, pričao nam je Zuhejr, pričao nam je Asim od Ebu Usmana, pričao mi je Mudžaši', rekao je:

Doveo sam Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, svoga brata poslije Pobjede, pa sam rekao:

"O poslaniče Allaha! Doveo sam ti svoga brata zato (da) prisegneš njega na (njegovo) Iseljenje (u Medinu)." Rekao je: "Otišli su pripadnici (pravoga) Iseljenja sa (onom velikom nagradom Allahovom) što je u njoj (u toj pravoj Selidbi, Seobi)."

(To jest: "Odnijeli su Iseljenici u vrijeme prije Pobjede ono što je u sebi imala Selidba, Seoba - Hidžra prije osvojenja, oslobođenja Meke. Više nikakva seoba, iseljenje nema vrijednosti kao ona-ono prije oslobođenja Meke.")

Pa sam rekao: "Na koju stvar (Na što) ćeš prisegnuti njega (primiti prisegu od njega)?" Rekao je: "Prisegnujem ga (primam prisegu od njega) na primanje Islama, i vjerovanje (njegovo pravo) i (njegovu) borbu (ratovanje za Islam)." Pa sam sreo Ebu Mabeda (toga Mudžašiovoga brata) poslije - a bio je stariji (između) njih dvojice - pa sam pitao njega (o tome), pa je rekao: "Istinit je bio (tj. Istinu je rekao) Mudžaši' (u opisivanju moga slučaja).

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Ebu Bekra, pričao nam je Fudajl, sin Sulejmana, pričao nam je Asim od Ebu Usmana Nehdije, od Mudžašia, sin Mesuda:

Odveo sam Ebu Mabeda k Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, zato (da) prisegne (da uzme prisegu od) njega na Selidbu (Seobu). Rekao je: "Prošla je Selidba za njezine stanovnike (pripadnike). Prisegnujem ga na primanje Islama i borbu (njegovu za Islam pri ukazivanju potrebe za borbu)." Pa sam sreo Ebu Mabeda, pa sam pitao njega, pa je rekao: "Istinit je bio Mudžaši'." A rekao je Halid od Ebu Usmana, od Mudžašia da je on doveo svoga brata Mudžalida. (Mudžalid je pravo ime Ebu Mabeda).

PRIČAO MI JE Muhamed, sin Bešara, pričao nam je Gunder, pričao nam je Šubete od Ebu Bišra, od Mudžahida: rekao sam Ibnu Umeru, bio zadovoljan Allah od njih dvojice:

"Zaista ja hoću da se iselim k Siriji (tj. u Siriju)." Rekao je: "Nema (više nikakve) selidbe, a ali (tj. nego) je borba (ostala, tj. nego ima borba po potrebi), pa odi, pa izloži tvoju (svoju) osobu. Pa ako si našao (neku, jednu) stvar, a ako ne, vratio si se (tj. vrati se)." A rekao je Nadr: Izvijestio nas je Šubete, izvijestio je Ebu Bišr, rekao je: čuo sam Mudžahida (da kaže): rekao sam Ibnu Umeru (da hoću da se iselim), pa je rekao: "Nema selidbe danas - ili: poslije poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (i dalje je još dodao) slično njemu (slično prethodnome hadisu, pričanju).

PRIČAO MI JE Ishak, sin Jezida, pričao nam je Jahja, sin Hamzeta, rekao je: pričao mi je Ebu Amr Evzaija od Abdeta, sina Ebu Lubabeta, od Mudžahida, sina Džebra, da Abdullah, sin Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, govoraše:

"Nema Selidbe poslije Pobjede."

PRIČAO NAM JE Ishak, sin Jezida, pričao nam je Jahja, sin Hamzeta: pričao mi je Evzaija od Ata-a, sina Ebu Rebaha, rekao je:

Posjetio sam Aišu sa Ubejdom, sinom Umejra, pa je (on) pitao nju o Selidbi, pa je rekla:

"Nema Selidbe danas. Bio je (izvjesni) vjernik (ili: svaki vjernik nekada u takvom položaju, stanju da) bježi jedan (od) njih sa svojom vjerom ka Allahu i ka Njegovom poslaniku, pomilovao ga Allah i spasio, strahovanjem (tj. zbog straha) da se iskuša na njemu (tj. da bude na iskušenje, na muke stavljen zbog njega - Islama). Pa što se tiče danas, pa već je pokazao Allah (kao pobjednika Svoju vjeru) Islam, pa (svaki) vjernik obožava svoga Gospoda gdje je htio (gdje hoće), a ali (tj. nego) je borba i namjera (ostala)."

PRIČAO NAM JE Ishak, pričao nam je Ebu Asim od Ibnu Džurejdža, izvijestio me je Hasen, sin Muslima, od Mudžahida da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, ustao (na) dan Pobjede, pa je rekao:

"Zaista Allah je zabranio (tj. učinio svetim mjestom) Meku (na) dan (kada) je stvorio (ova) nebesa i (ovu) Zemlju, pa ona je zabranjena sa zabranjenošću Allaha (tj. po zabrani Allahovoj, po Allahovom proglašenju za sveto tlo) do sudnjega dana, nije bila dozvoljena (ni) za jednoga (nijednome čovjeku) prije mene, a neće biti dozvoljena (ni) za jednoga (nijednome čovjeku) poslije mene, i nije bila dozvoljena (za ratovanje ni) meni (ništa više) osim (jedan) čas od (izvjesnoga) vremena. Neće se nagoniti u bježanje njezin lov (tj. životinje za lov na njezinom tlu), i neće se sjeći njezino trnje, i neće se sjeći (tj. žeti, kositi) njezina trava (svježa, zelena), i neće se dozvoliti njezina pobrana (stvar, sa tla uzeta stvar koju je neko izgubio), osim (jedino to što je dozvoljeno) za pokazivača (pokazivaču, na uviđaj, tj. onim licima koji će istraživati kome pripada izgubljena stvar ta, tim licima je dozvoljeno da dignu sa tla nečiju izgubljenu stvar - to su munšidi ili još muarrifi)." Pa je rekao Abas, sin Abdulmutaliba:

"Osim izhira (pirike, mirišljive trstike), o poslaniče Allaha, pa (jer) zaista ono nema bijega od nje (tj. ona je potrebna) za kovača (našega) i kuće (naše)." Pa je šutio, zatim je rekao: "Osim izhira (te trave), pa zaista on je dozvoljen (da se siječe - taj izhir)." A od Ibnu Džurejdža: Izvijestio me je Abdul-Kerim od Ikrimeta, od Ibnu Abasa (pričao je) slično ovome; ili kao ovo (na ovaj način). Predao je njega (spomenuti hadis) Ebu Hurejrete od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.